

Перелік пам'яток (об'єктів) культурної спадщини по м. Миколаєву

Станом на 25.09.2024

№№	Назва об'єкту	Адреса, місце знаходження	Розпорядчий документ	Категорія
1	2	3	4	5
1. ПАМ'ЯТКИ АРХІТЕКТУРИ*				
1	Житловий будинок сер. XIX ст.	вул. Павла Скоропадського, 12 (в рішенні вул. Адмірала Макарова)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 100-Мк)	місцевого значення
2	Житловий будинок кін. XIX ст.	вул. Павла Скоропадського, 38 (в рішенні вул. Адмірала Макарова)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 101-Мк)	місцевого значення
3	Житловий будинок кін. XIX ст.-поч. XX ст.	вул. Адміральська, 1	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 102-Мк)	місцевого значення
4	Житловий будинок кін. XIX ст.	вул. Адміральська, 3	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 103-Мк)	місцевого значення
5	Будинок штабу флоту 1796 р. Будинок командира Чорноморського флоту та портів XVIII - XIX ст.	вул. Адміральська, 4	Постанова Кабінету Міністрів України від 13.06.2024 № 700 (ох. № 140036) Рішення Миколаїв. облвиконкому 02.07.1971 №357	пам'ятка архітек. національного значення та пам'ятка історії місцевого значення
6	Особняк кін. XIX ст.-поч. XX ст.	вул. Адміральська, 5	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 104-Мк)	місцевого значення
7	Лютеранська церква 1848-1852рр.	вул. Адміральська, 12	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 106/1-Мк)	місцевого значення
8	Житловий будинок поч.40-х р. XIX ст.	вул. Адміральська, 14	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 106/2-Мк)	місцевого значення
9	Житловий будинок	вул. Адміральська, 15	Наказ Міністерства культури та	місцевого

	II пол. XIX ст.		інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 107-Мк)	значення
10	Нове гідрографічне депо I пол. XIX ст.	вул. Адміральська, 16	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 108-Мк)	місцевого значення
11	Житловий будинок XIX ст.	вул. Адміральська, 17	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 109-Мк)	місцевого значення
12	Адміністративна будівля 1954 р.	вул. Адміральська, 20	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 110-Мк)	місцевого значення
13	Міське дівоче училище (згодом 2-га жіноча гімназія) II пол. XIX ст.	вул. Адміральська, 24	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 06.02.2024 №79 (ох. №227-Мк)	місцевого значення
14	Житловий будинок XIX ст.	вул. Адміральська, 26	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 112-Мк)	місцевого значення
15	Будинок театру Монте, в якому виступали видатні діячі культури та мистецтва 1881 р., к. XIX – поч. XX ст.	вул. Адміральська, 27	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 06.02.2024 №79 (ох. №228-Мк) Розп. Микол. облдержадміністрації 08.09.1999 №556-р	Пам'ятка архітектури та пам'ятка історії місцевого значення
16	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.-поч. XX ст.	вул. Адміральська, 41	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 113-Мк)	місцевого значення
17	Житловий будинок-особняк 1840-1850 рр.	вул. Артилерійська, 6	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 114-Мк)	місцевого значення
18	Офіцерське зібрання 1820 р.	вул. Артилерійська, 7	Постанова Кабінету Міністрів України від 13.06.2024 № 700 (ох. № 140035)	національного значення
19	Комерційне училище	вул. Артилерійська, 19	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України	Пам'ятка архітектари

	ім. статс-секретаря С.Ю.Вітте II пол.ХІХ ст. Будинок колишнього чоловічого училища, в якому вчився І.С.Бабель, відомий письменник 1903 – 1905 рр.		від 18.04.2022 №143 (ох. № 115-Мк) Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 06.02.2024 №79 (ох.№230-Мк)	та пам'ятка історії місцевого значення
20	Комплекс будівель водолікарні доктора Кенігсберга 1901 р.	вул. Велика Морська, 27 (в реєстрі вказано 27- а, 27-б)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 116-Мк)	місцевого значення
21	Житловий будинок прибуткового типу кін. ХІХ ст.	вул. Велика Морська, 35	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 117-Мк)	місцевого значення
22	Житловий будинок прибуткового типу кін. ХІХ ст.	вул. Велика Морська, 38	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 118-Мк)	місцевого значення
23	Житловий будинок- особняк кін. ХІХ ст.	вул. Велика Морська, 42	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 119-Мк)	місцевого значення
24	Будівля Миколаївського художнього музею ім. В.В. Верещагіна II пол. ХІХ ст. Будівля, в якій знаходився штаб 15- ї Сиваської дивізії 1922 – 1939 рр.	вул. Велика Морська, 47	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 219-Мк) Рішен. Миколаїв. облвиконкому 09.08.1988 №216	Пам'ятка архітектари місцевого значення та пам'ятка історії місцевого значення
25	Житловий будинок прибуткового типу II пол. ХІХ ст.	вул. Велика Морська, 48	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 120-Мк)	місцевого значення
26	Банк кін. ХІХ. – поч. ХХ ст.	вул. Велика Морська, 58	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 121-Мк)	місцевого значення
27	Житловий будинок	вул. Велика Морська,	Наказ Міністерства культури та	місцевого

	прибуткового типу кін. XIX - поч. XX ст.	71	інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 122-Мк)	значення
28	Житловий будинок XIX ст.	вул. Громадянська, 11	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 124-Мк)	місцевого значення
29	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул. Громадянська, 16	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 125-Мк)	місцевого значення
30	Будинок А.Н. Ушакова кін. XIX ст.	вул. Захисників Миколаєва, 5 (в рішенні вул. Декабристів)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 126-Мк)	місцевого значення
31	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул. Захисників Миколаєва, 15 (в рішенні вул. Декабристів)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 127-Мк)	місцевого значення
32	Житловий будинок-особняк кін. XIX ст.	вул. Захисників Миколаєва, 26 (в рішенні вул. Декабристів)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 128-Мк)	місцевого значення
33	Житловий будинок-особняк кін. XIX ст.	вул. Захисників Миколаєва, 26 (в рішенні вул. Декабристів)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 129-Мк)	місцевого значення
34	Римсько-католицький костюл 1896 р.	вул. Захисників Миколаєва, 32 (в рішенні вул. Декабристів)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 130-Мк)	місцевого значення
35	Однокласне парафіяльне училище та притулок римсько-католицького благодійного товариства 1900 р.	вул. Захисників Миколаєва, 32, Корп. А (в рішенні вул. Декабристів)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 131-Мк)	місцевого значення
36	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул. Панаса Саксаганського, 33 (в наказі вул. Дунаєва, 33)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 132-Мк)	місцевого значення
37	Будівля	вул. Панаса	Наказ Міністерства культури та	місцевого

	Українського театру драми та музкомедії I пол. XIX ст.	Саксаганського, 59 (в наказі вул. Дунаєва, 59)	інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 213-Мк)	значення
38	Олександро-Невська церква Миколаївського морського госпіталю (Госпітальна церква) 1886 р.	вул.1 Екіпажна, 2	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 207-Мк)	місцевого значення
39	Леонідо-Феодосіївська церква при лікарні кін. XIX - поч. XX ст.	вул.2 Екіпажна, 4	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 123-Мк)	місцевого значення
40	Будівля громадського призначення кін. XIX - поч. XX ст.	вул. Інженерна, 3	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 133-Мк)	місцевого значення
41	Житловий будинок-особняк кін. XIX ст.	вул. Інженерна, 6	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 134-Мк)	місцевого значення
42	Училище для дочок нижчих чинів морського відомства поч.40-х р. XIX ст.	вул. Котельна, 10	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 135-Мк)	місцевого значення
43	Церква Різдва Богородиці 1794-1799 рр.	вул. Героїв Рятувальників, 10 (в наказі вул. Лягіна, 10)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 143-Мк)	місцевого значення
44	Житловий будинок 40-50 рр. XX ст.	вул. Маріупольська, 13 (невід'ємна складова пам'ятки – в'їзний портал має адресу: вул. Марка Кропивницького, 52)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 144-Мк)	місцевого значення
45	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул. Набережна, 1	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 145-Мк)	місцевого значення
46	Ротонда поч. XX ст.	вул. Набережна (ріг вул.Олексія	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України	місцевого значення

		Вадатурського)	від 18.04.2022 №143 (ох. № 146-Мк)	
47	Павільйон поч. ХХ ст.	вул. Набережна (ріг вул. Олексія Вадатурського)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 147-Мк)	місцевого значення
48	Брама та мури суднобудівної вахти	вул. Набережна (територія миколаївського суднобудівного заводу) (2 об'єкта)	Постанова Кабінету Міністрів України від 13.06.2024 № 700 (ох. № 140037)	націо- наль- ного значення
49	Модельний павільйон Адміралтейства 1838-1842 рр.	вул. Набережна, територія МСЗ (колишня назва: завод ім. 61 комунара)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 148-Мк)	місцевого значення
50	Адміністративне приміщення заводоуправління 1951 р.	вул. Набережна, 21 (сучасна адреса: вул. Адміральська, 38)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 149-Мк)	місцевого значення
51	Старофлотські казарми 1850 р.	вул. Набережна, 29 (2 корпуси)	Постанова Кабінету Міністрів України від 13.06.2024 № 700 (ох. № 140032)	націо- нального значення
52	Житловий будинок прибуткового типу кін. ХІХ ст.	вул. Андрія Покровського, 1 (в реєстрі – вул. Адміральська, 7)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 105-Мк)	місцевого значення
53	Житловий будинок- особняк кін. ХVІІІ ст.	вул. Андрія Покровського, 3 (в наказі вул. Наваринська, 3)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 150-Мк)	місцевого значення
54	Житловий будинок- особняк кін. ХІХ ст.	вул. Вадима Благовісного, 1 (в наказі вул. Нікольська, 1)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 151-Мк)	місцевого значення
55	Житловий будинок- особняк ХІХ ст.	вул. Вадима Благовісного, 9 (в наказі вул. Нікольська, 9)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 152-Мк)	місцевого значення
56	Олександрівське реальне училище 1873 р.	вул. Вадима Благовісного, 25 (в наказі вул. Нікольська, 25)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 153-Мк)	місцевого значення
57	Житловий будинок прибуткового типу І чв. ХІХ ст.	вул. Вадима Благовісного, 27 (в наказі вул. Нікольська, 27)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 154-Мк)	місцевого значення
58	Житловий будинок	вул. Вадима	Наказ Міністерства культури та	місцевого

	кін. ХІХ ст., прибуд.-1912 р.	Благовісного, 30 (в наказі вул. Нікольська, 30)	інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 155-Мк)	значення
59	Маріїнська гімназія 1892 р. Будинок, в якому, була школа де навчався В.Хоменко, юний розвідник, учасник підпільної організації “Миколаївський центр” 1941 –1942 рр.	вул. Вадима Благовісного, 34 (в наказі вул. Нікольська, 34)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 156-Мк) Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	Пам’ятка архітектури та пам’ятка історії місцевого значення
60	Житловий будинок- особняк сер. ХІХ ст.	вул. Вадима Благовісного, 37 (в наказі вул. Нікольська, 37)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 157-Мк)	місцевого значення
61	Житловий будинок- особняк сер. ХІХ ст.	вул. Вадима Благовісного, 37-а (в наказі вул. Нікольська, 37-а)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 158-Мк)	місцевого значення
62	Житловий будинок- особняк ІІ пол. ХІХ ст.	вул. Вадима Благовісного, 40 (в наказі вул. Нікольська, 40)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 159-Мк)	місцевого значення
63	Житловий будинок кін. ХІХ ст.	вул. Вадима Благовісного, 44 (в наказі вул. Нікольська, 44)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 160-Мк)	місцевого значення
64	Житловий будинок кін. ХІХ ст.	вул. Вадима Благовісного, 46 (в наказі вул. Нікольська, 46)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 161-Мк)	місцевого значення
65	Італійське консульство ІІ пол. ХІХ ст. Будинок, де у 1917 р. був штаб Червоної гвардії	вул. Вадима Благовісного, 52 (в наказі вул. Нікольська, 52)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 162-Мк) Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	Пам’ятка архітектари місцевого значення та пам’ятка історії місцевого значення
66	Миколаївське відділення Одеського облікового	вул. Вадима Благовісного, 68 (в наказі вул. Нікольська, 68)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 163-Мк)	місцевого значення

	банку 80-роки XIX ст.			
67	Обсерваторія 1827 р.	вул. Обсерваторна, 1	Постанова Кабінету Міністрів України від 13.06.2024 № 700 (ох. № 140033)	націо- нального значення
68	Житловий будинок II пол. XIX ст.	вул. Марка Кропивницького, 13 (в наказі вул. Потьомкінська, 13)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 164-Мк)	місцевого значення
69	Будівля громадського призначення поч. XX ст.	вул. Марка Кропивницького, 24 (в наказі вул. Потьомкінська, 24)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 165-Мк)	місцевого значення
70	Будівля громадського призначення поч. XX ст.	вул. Марка Кропивницького, 41 (в наказі вул. Потьомкінська, 41)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 166-Мк)	місцевого значення
71	Церковно- парафіяльна школа церкви Різдва Богородиці кін. XIX ст.	вул. Марка Кропивницького, 50 (в наказі вул. Потьомкінська, 50)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 167-Мк)	місцевого значення
72	Житловий будинок прибуткового типу II пол. XIX ст.	вул. Марка Кропивницького, 59 (в наказі вул. Потьомкінська, 59)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 168-Мк)	місцевого значення
73	Житловий будинок прибуткового типу II пол. XIX ст.	вул. Марка Кропивницького, 65 (в наказі вул. Потьомкінська, 65)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 169-Мк)	місцевого значення
74	Житловий будинок сер. XIX ст.	вул. Марка Кропивницького, 67 (в наказі вул. Потьомкінська, 67)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 170-Мк)	місцевого значення
75	Крамниця поч. XX ст.	вул. Марка Кропивницького, 67- а, корпус А (в наказі вул. Потьомкінська, 67-а, корпус А)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 171-Мк)	місцевого значення
76	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX –поч. XX	вул. Марка Кропивницького, 80 (в наказі	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143	місцевого значення

	ст.	вул. Потьомкінська, 80)	(ох. № 172-Мк)	
77	Будинок спеціалістів II пол. 30 рр. XX ст.	вул. Марка Кропивницького, 81-83 (в наказі вул. Потьомкінська, 81-83)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 173-Мк)	місцевого значення
78	Житловий будинок кін. XIX ст.	вул. Марка Кропивницького, 94 (в наказі вул. Потьомкінська, 94)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 174-Мк)	місцевого значення
79	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул. Марка Кропивницького, 104 (в наказі вул. Потьомкінська, 104)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 175-Мк)	місцевого значення
80	Житловий будинок ост. чверть XIX ст.	вул. Аркасівська, 2 (в наказі вул. Пушкінська, 2)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 177-Мк)	місцевого значення
81	Житловий будинок сер. XIX ст.	вул. Аркасівська, 4 (в наказі вул. Пушкінська, 4)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 178-Мк)	місцевого значення
82	Житловий будинок кін. XIX ст.	вул. Аркасівська, 11 (в наказі вул. Пушкінська, 11)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 179-Мк)	місцевого значення
83	Житловий будинок XIX ст.	вул. Аркасівська, 12 (в наказі вул. Пушкінська, 12)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 180-Мк)	місцевого значення
84	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX - поч. XX ст.	вул. Аркасівська, 25 (в наказі вул. Пушкінська, 25)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 181-Мк)	місцевого значення
85	Житловий будинок кін. XIX ст.	вул. Аркасівська, 35 (в наказі вул. Пушкінська, 35)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 182-Мк)	місцевого значення
86	Технічне залізничне училище 1897 р.	вул. Аркасівська, 71 (в наказі вул. Пушкінська, 71)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 183-Мк)	місцевого значення
87	Житловий будинок-	вул. Рюміна, 2-а	Наказ Міністерства культури та	місцевого

	особняк поч. XX ст.		інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 186-Мк)	значення
88	Водонапірна башта 1907 р.	вул. Рюміна, 9	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 187-Мк)	місцевого значення
89	Церква Касперівської Божої матері 1904-1916 рр.	вул. Садова, 12	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 188-Мк)	місцевого значення
90	Початкова школа ім. Л.М.Толстого II пол. XIX ст.	вул. Севастопольська, 63	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 189-Мк)	місцевого значення
91	Морська гімназія 1850 р.	вул.1-а Слобідська, 2	Постанова Кабінету Міністрів України від 13.06.2024 № 700 (ох. № 140031)	націо- нального значення
92	Житловий будинок прибуткового типу поч. XX ст.	вул. Соборна, 3	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 184-Мк)	місцевого значення
93	Трамвайна підстанція 1913-1914 рр.	вул. Соборна-ріг просп. Центрального (вул. Соборна, 8-а)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 185-Мк)	місцевого значення
94	Житловий будинок- особняк кін. XIX ст.	вул. Спаська, 4	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 190-Мк)	місцевого значення
95	Будівля громадського призначення XIX ст.	вул. Спаська, 10	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 191-Мк)	місцевого значення
96	Будівля громадського призначення II пол. XIX ст.	вул. Спаська, 18	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 192-Мк)	місцевого значення
97	Житловий будинок- особняк ост. чверть XIX ст.	вул. Спаська, 20	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 193-Мк)	місцевого значення
98	Житловий будинок- особняк 80-ті роки XIX ст.	вул. Спаська, 22	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 194-Мк)	місцевого значення
99	Житловий будинок-	вул. Спаська, 28	Наказ Міністерства культури та	місцевого

	особняк ост.чверть XIX ст.		інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 195-Мк)	значення
100	Житловий будинок- особняк поч. XX ст.	вул. Спаська, 29	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 196-Мк)	місцевого значення
101	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул. Спаська, 30	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 197-Мк)	місцевого значення
102	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул. Спаська, 33	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 198-Мк)	місцевого значення
103	Державний банк кін. XIX ст.	вул. Спаська, 41	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 199-Мк)	місцевого значення
104	Житловий будинок- особняк кін. XIX ст.	вул. Спаська, 41-а	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 200-Мк)	місцевого значення
105	Житловий будинок сер. XIX ст.	вул. Спаська, 43	Ріш. Микол. облвиконкому 19.09.1985 № 382	місцевого значення
106	Громадська бібліотека 1894 р.	вул. Спаська, 44	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 201-Мк)	місцевого значення
107	Житловий будинок II пол. XIX ст.	вул. Спаська, 70	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 202-Мк)	місцевого значення
108	Річковий яхт-клуб 1904 р.	вул. Спортивна, 7	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 203-Мк)	місцевого значення
109	Турецький (султанський) фонтан 1789-1790 рр.	вул. Спортивна, 7	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 204-Мк)	місцевого значення
110	Комплекс “Дача Кудрявцева” кін. XIX ст., (уточнене датування: кін. XIX ст.; 1947-1948 рр.)	вул. Спортивна, 13	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 205-Мк)	місцевого значення

111	Свято-Духівська церква 1856 р.	вул. Троїцька, 109	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 136-Мк)	місцевого значення
112	Миколаївська церква 1813-1817 рр.	вул. Олексія Вадатурського, 4 (в постанові вул. Фалєєвська, 4)	Постанова Кабінету Міністрів України від 13.06.2024 № 700 (ох. № 140034)	національного значення
113	Житловий будинок XIX ст.	вул. Олексія Вадатурського, 6 (в наказі вул. Фалєєвська, 6)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 208-Мк)	місцевого значення
114	Руський банк для зовнішньої торгівлі 1911-1912 рр.	вул. Олексія Вадатурського, 7 (в наказі вул. Фалєєвська, 7)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 209-Мк)	місцевого значення
115	Санкт-Петербурзький Комерційний банк 1909 р.	вул. Олексія Вадатурського, 14 (в наказі вул. Фалєєвська, 14)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 210-Мк)	місцевого значення
116	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул. Олексія Вадатурського, 22 (в наказі вул. Фалєєвська, 22)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 211-Мк)	місцевого значення
117	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX –поч. XX ст.	вул. Олексія Вадатурського, 24 (в наказі вул. Фалєєвська, 24) (2 корпуси)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 212-Мк)	місцевого значення
118	Будинок братів Донських 80-ті роки XIX ст.	просп. Центральний, 93	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 176-Мк)	місцевого значення
119	Житловий будинок-особняк поч. XX ст.	вул. Шевченка, 15	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 214-Мк)	місцевого значення
120	Ансамбль будівель громадського призначення (2 будинки) II пол. XIX ст.	вул. Шевченка, 45	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 215-Мк)	місцевого значення
121	Житловий будинок 1840 р.	вул. Шевченка, 58	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 216-Мк)	місцевого значення

122	Житловий будинок прибуткового типу кін. XIX ст.	вул. Шевченка, 64	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 217-Мк)	місцевого значення
123	Житловий будинок-особняк кін. XIX ст.	вул. Шевченка, 69	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 218-Мк)	місцевого значення
124	Житловий будинок прибуткового типу (2-поверховий) II пол. XIX ст.	вул. Шнеєрсона, 12	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 137-Мк)	місцевого значення
125	Житловий будинок прибуткового типу XIX ст.	вул. Шнеєрсона, 12	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 138-Мк)	місцевого значення
126	Синагога 1822 р.	вул. Шнеєрсона, 13	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 06.02.2024 №79 (ох.№229-Мк)	місцевого значення
127	Службовий корпус з комплексу споруд синагоги сер. XIX ст.	вул. Шнеєрсона, 15	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 140-Мк)	місцевого значення
128	Житловий будинок-особняк кін. XIX ст.	вул. Шнеєрсона, 18	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 141-Мк)	місцевого значення

Примітка:

* З наданням окремим частинам будинків, що є пам'ятками культурної спадщини, юридичних адрес (наприклад: вул. Захисників Миколаєва, 15/4, вул. Соборна, 3/1 тощо) статус пам'ятки як будинку в цілому так й його окремих частин не втрачається й на них розповсюджується дія Закону України «Про охорону культурної спадщини».

2. Пам'ятки історії

Будинки, які є пам'ятками історії*

1	Будинок, в якому мешкав віце-адмірал С.О.Макаров	вул. Павла Скоропадського, 6 (в рішенні вул. Адмірала Макарова)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
2	Будинок, в якому мешкав командир Чорноморського флоту адмірал В.О.Корнілов	вул. Адміральська, 8	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
3	Будинок, в якому розташовувалося Чорноморське гідрографічне депо, що відіграло важливу роль у розвитку культури в м. Миколаєві 1803 – 1833 роки	вул. Адміральська, 9-11	Розп. Микол. обл.-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
4	Будинок, в якому мешкав (працював) Константинов К.І. (1881-1871)	вул. Артилерійська, 11	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
5	Будинок, в якому жили письменник В.М.Гаршин та пропагандист ідей Цюлковського В.В.Рюмін 1881 – 1882 рр. 1902-1937 рр.	вул. Артилерійська, 13	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
6	Будівля, в якій знаходилася Рада фабрично-заводських комітетів м. Миколаєва 1918 р.	вул. Велика Морська, 68 (в рішенні помилково вказаний будинок №60)	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 №334	місцевого значення
7	Будинок, в якому проходило 1-ше організаційне	вул. 5-а Воєнна, 35	Розп. Микол. обл.-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення

	засідання Комітету підпільної організації “Миколаївський центр” 30 вересня 1942 р.			
8	Будинок, у якому розміщувалася школа, де навчався юний розвідник, член підпільної організації “Миколаївський центр” Шура Кобер 30-40 рр. ХХ ст.	вул. 1 Госпітальна, 1	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
9	Будівля, де проходило засідання “Союзу миколаївських робітників”. 1897 р.	вул. Громадянська, 33	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 №334	місцевого значення
10	Будинок, в якому мешкав Герой Радянського Союзу В.О. Гречишников 1941 р.	вул. Гречишникова, 17	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
11	Будинок, в якому знаходився І-й Миколаївський губернський та повітовий Комітети КСМУ 1920-1922 рр.	вул. Захисників Миколаєва, 18 (в рішенні вул. Декабристів, 18)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
12	Будинок, в якому мешкав Герой Радянського Союзу М.П.Дмитрієв 20-30-ті роки ХХ ст. 1941 -1945 рр.	вул. Святослава Алексапольського, 47 (в рішенні вул. Дмитрієва, 47)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
13	Будинок, в якому лікувався	вул. 2 Екіпажна, 4	Ріш. Микол. облвиконкому	місцевого значення

	О.М.Горький 1891 р.		23.07.1985 №334	
14	Будинок, в якому мешкав П.К.Саксаганський (Тобілевич) – один із корифеїв українського театру 1880 -1883 рр.	вул. Інженерна, 2	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 06.02.2024 №79 (ох.№222-Мк)	місцевого значення
15	Будинок, де в роки німецької окупації мешкав розвідник, Герой Радянського Союзу В.О.Лягін (Корнеєв), керівник Миколаївського підпільного центру 1941 – 1943 рр. Житловий будинок-особняк І-ша пол. ХІХ ст.	вул. Героїв Рятувальників, 5 (в рішенні вул. Лягіна, 5)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357 Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 142-Мк)	пам'ятка історії та пам'ятка архітектури місцевого значення
16	Будинок, в якому був відкритий перший міський музей, і в якому деякий час розміщувалось товариство “Просвіта” 1913 р.-сер.20-х рр. ХХ ст., 1909 р.	вул. Мала Морська, 15 (сучасна адреса: вул. Мала Морська, 15/1)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 06.02.2024 №79 (ох.№223-Мк)	місцевого значення
17	Будинок, в якому розміщувався комітет “Спілка соціалістичної молоді” 1918 р.	вул. Мала Морська, 25	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
18	Будинок, в якому мешкав партійний та державний діяч В.П.Ногін 1904 р.	вул. Маріупольська, 30	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 №334	місцевого значення
19	Будинок, в якому мешкав	вул. Андрія Покровського, 25	Ріш. Микол. облвиконкому	місцевого значення

	Г.М. Ге 1879 – 1887 рр.	(в рішенні вул. Наваринська, 25)	09.08.1988 № 216	
20	Будинок, в якому народився М.М.Аркас – фольклорист, автор опери “Катерина”, історичний та громадський діяч 7 січня 1853 р.(за н.ст.)	вул. Вадима Благовісного,13 (в наказі вул. Нікольська,13)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 06.02.2024 №79 (ох.№224-Мк)	місцевого значення
21	Будинок, в якому народився О.В.Поджіо 1798 р.	вул. Вадима Благовісного, 34-а (в наказі вул. Нікольська, 34-а)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
22	Будинок, в якому знаходився штаб загону К.Ф.Ольшанського 1944 р.	вул. Ольшанців, 14	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
23	Будівля, в якій знаходився міський комітет КСМУ та комсомольський клуб ім. А.Бебеля 1920- 1922 рр.	вул. Марка Кропивницького, 23 (в рішенні вул. Потьомкінська, 23)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
24	Будинок, в якому знаходився перший комсомольський клуб ім.М.Онищенка та Л.Фельдмана 1919 – 1924 рр.	вул. Марка Кропивницького, 216 (в рішенні вул. Потьомкінська 216)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
25	Будинок, в якому жив О.М.Гмирьов 1903 – 1905 рр.	вул. Лоренца Юстуса, 4 (в рішенні вул. Сидорчука, 4)	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
26	Будинок, в якому мешкав член підпільної організації, групи В.О.Лягіна О.П.Сидорчук 1941 – 1942 рр. Будинок, в якому народився	вул. Соборна, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357 Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення

	В.М.Образцов 1874 р.			
27	Будівля, в якій знаходився міський комітет РСДРП 1917 р.	вул. Ігоря Бедзая (в рішенні вул. Чкалова, 40)	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
Пам'ятні місця				
28	Місце, де знаходився будинок сім'ї Аркасів сер. ХІХ-поч.ХХ ст.ст.	вул. Соборна, 2 – ріг вул. Адміральської	Розп. Микол. обл- держадміністрації. 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
Пам'ятні знаки				
29	Пам'ятний знак воїнам- визволителям м. Миколаєва 1944 р. 1976 р.	на перетині вулиці 6 Слобідської та просп. Центрального	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
30	Пам'ятний знак на місці диверсії миколаївських підпільників 1941 р., 1942 р. 1965 р.	парк «Народний сад»	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
31	Пам'ятний знак воїнам- визволителям міста Миколаєва 1944 р. 1967 р.	На перетині вулиці Захисників Миколаєва та просп. Центральному (в рішенні на перетині вулиці Декабристів та просп. Центральному	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
32	Пам'ятний знак на місці диверсії миколаївських підпільників 1942 р.; встан. - 1965 р.	парк Перемоги	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
33	Пам'ятний знак воїнам- інтернаціоналістам 1979-1989 рр. 1993 р.	парк Перемоги	Розп. Микол. обл- держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення

34	Пам'ятний знак на місці підготовки до висадки загону десантників під командуванням К.Ф.Ольшанського 1944 р., 1970 р.	Біля колишнього цеху рибколгоспу ім.Ольшанців (вул. Пейзажна-ріг. вул. Краєзнавців)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
35	Пам'ятний знак на честь радіостанції, яка працювала з 1914 по 1922 р.	вул. Привільна (біля будинку по вул. Привільної, 57)	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
36	Пам'ятний знак жертвам голодомору в Україні 1932 –1933 рр. Встановлений у 1993 р.	Ріг вул. Будівельників та вул. Кругової	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 06.02.2024 №79 (ох.№225Мк)	місцевого значення
Інші пам'ятки історії				
37	Костянтинівська батарея 1853-1856 рр.	мкр. Мала Корениха	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
38	Пам'ятник воїнам-односельцям 1941 –1945 рр. 1970 р.	Корабельний район, біля цвинтаря (вул. Руфіна Судковського)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
39	Пам'ятник на місці перших маївок робітників м. Миколаєва 1898, 1912 – 1916 1976 р.	Парк “Ліски”, біля колишнього кінотеатру “Іскра”	Ріш. Микол облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
39-40	Дві мармурові скульптури левів, що стояли біля входу до будинку сім'ї Аркасів по вул. Соборній, 2 сер. ХІХ ст.-1944 р.	вул. Соборна, Каштановий сквер (дві одиниці обліку)	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 06.02.2024 №79 (ох.№226-Мк)	місцевого значення
41-42	Меморіальний комплекс на честь 68-ми десантників-	сквер десантників (перетин вул. Адміральської та вул. Соборної)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	пам'ятка історії та монумент-

	ольшанців 1944 р. 1965 р., 1974 р.	(дві одиниці обліку: 1. Братська могила 2. Пам'ятник)		тального мистецтва місцевого значення
43	Миколаївський некрополь – старий міський цивільний цвинтар та частина інтернаціонального цвинтаря к.ХVІІІст.- 70-і р.р. ХХ ст.	вул. Степова,35 – Херсонське шосе	Розп. Микол. обл- держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
44	Бюст Героя Радянського Союзу В.О. Гречишнікова 1941-1945 рр. 1970 р.	Миколаївський професійний судно- будівний ліцей ім. Гречишнікова (територія ДАХК “ЧСЗ”)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	пам'ятка історії та монументального мистецтва місцевого значення
45-46	Братська могила 80 миколаївських підпільників та жертв фашизму 1941-1945 рр., рекон. у 2008 р. (до цього меморіального комплексу входе курган та пам'ятник скорботної матері)	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
47	Могила Героя Радянського Союзу М.О.Тинькова 1941-1945 р.р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.81 № 498	місцевого значення
48	Могила Героя Радянського Союзу Д.І.Сухоненка 1943 р., 1954 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
49	Могила Ф.А.Комкова 1943 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення

	1945 р.	вул. Степова, 35		
50	Братська могила 3 радянських воїнів, загиблих під час визволення Мико – лаївщини: ГСС гвардії старшини М.І.Полещикова, гвардії полковника В.А.Каневського і гвардії полковника Л.Г.Троценка 1941-1945 рр.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
51	Могила Героя Радянського Союзу Сергія Петровича Большакова (1918-1960) 1941 – 1945 рр.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
52	Могила Героя Радянського Союзу Олексія Івановича Куприянова – учасника десанта К.Ф. Ольшанського 1941-1945 рр. 1957 р.	у 80-ті роки ХХ ст. перенесена на кладовище по вул. Автомобільній (Інгульський район, (за рішенням – старий цивільний цвинтар)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
53	Могила С.І.Гайдученка 1922 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 № 216	місцевого значення
54	Могила В.В.Рюміна 1874 – 1937 рр. 1966 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
55	Могили-склепи композитора та етнографа М.М. Аркаса, засновника корабельні у м. Миколаєві М.Л. Фалєєва Склеп М.Аркаса 1883-1884	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Постанова КМ України 03.09.2009 №928 (ох. № 140006-Н) Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 18.04.2022 №143 (ох. № 206-Мк)	пам'ятка історії національного значення та пам'ятка архітектури місцевого значення

56	Могила Г.М.Ге 1830-1911 рр.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 № 334	місцевого значення
57	Братська могила російських солдатів 1856 р. 1952 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 № 334	місцевого значення
58	Братська могила російських солдатів 1856 р. 1952 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 23.07.1985 № 334	місцевого значення
59	Могила Ф.Е.Спиридонова 1829 р. 1972 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш.Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
60	Могила І.П.Прокоф'єва 1829 р. 1965 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
61	Могила-склеп вченого, винахідника і громадського діяча В.Н.Каразіна 1842 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Постанова Кабінету Міністрів України 03.09.2009 №928 (ох. № 140007-Н)	націо- наль- ного значення
62	Могила капітана І рангу А.І.Казарського (1798-1833) 1829 р. 1833 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
63	Могила піонерів, Віті Хоменка і Олександра Кобера, юних розвідників Миколаївського підпільного «Центру», 1942 р. 1941-1942 рр. 1969 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
64-65	Братська могила 902 (за новими даними - 1211) радянських воїнів (воїнський меморіал)	Некрополь (військовий цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення

	1944 р. 1969 р.			
66	Могила лейтенанта 248-го гвардійського полку 31-ї стрілецької дивізії А.І.Зубанова (1923-1944 рр.) та двох невідомих воїнів, які загинули при визволенні Миколаєва 1941-1945 рр..	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
67	Братська могила 4-х воїнів Радянської Армії, які загинули при звільненні Миколаєва 1941-1945 рр. 1945 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
68	Могила командира кулеметної роти лейтенанта І.І.Іванова (1911-1944 рр.), що загинув 24 березня 1944 р. при звільненні Миколаєва 1941-1945 рр. 1945 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
69	Могила А.П.Сидорчука (1913-1942 рр.) – члена розвідувально - диверсійної групи В.О.Лягіна 1941-1945 рр. 1945 р.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
70-71	Братська могила радянських воїнів та пам'ятник воїнам-односельцям 1944 р.	Мкр. Тернівка, біля будівлі колишньої селищної ради (вул. Сергія Цветка,	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення

	1941-1945 рр. 1970 р. (до комплексу входе пам'ятник та поховання)	10)		
72-73	Братська могила радянських воїнів (до комплексу входе пам'ятник та поховання)	Мкр. Варварівка (біля стадіону)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
74	Братська могила військовополонених та мирних жителів, яких було страчено німецько- фашистськими окупантами 1941-1944 рр. 1984 р.	Мкр. Темвод	Розп. Микол. облдержадмі- ністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
75-76	Братська могила радянських воїнів 1944 р. 1964 р., рекон. у 2008 р. (до комплексу входе пам'ятник та поховання)	Корабельний район, парк біля колишнього універмагу (вул. Ольшанців – просп. Богоявленський)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	місцевого значення
77	Братська могила жертв фашизму та радянських воїнів, що загинули під час окупації та визволення Миколаєва березень 1944 р. 2001 р., 2005 р.	мкр. Балабанівка, біля спорткомплексу “Водолій”	Розп. Микол. облдержадмі- ністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
78	Братська могила радянських воїнів, які загинули під час визволення Миколаєва від фашистських загарбників березень 1944 р.	Біля залізничної станції Кульбакіно	Розп. Микол. облдержадмі- ністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
79	Братська могила радянських воїнів, які	мкр. Широка Балка (цвинтар)	Розп. Микол. обл- держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення

	загинули під час визволення Миколаєва від фашистських загарбників березень 1944 р.			
80	Братська могила радянських воїнів, які загинули під час визволення Миколаєва від фашистських загарбників березень 1944 р.	мкр. Широка Балка, (цвинтар)	Розп. Микол. обл.-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
81	Пам'ятник – воїнам односельцям (в рішенні помилково вказана братська могила радянських воїнів) 1941-1945 рр.	мкр. Велика Корениха, (біля кладовища)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
82	Братська могила героїв Шипки та Плевни 1877 р.	мкр. Широка Балка, (цвинтар)	Розп. Микол. обл.-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
83	Могила Ернеста Францевича Кужела (1891-1934), учасника громадянської війни, директора суднобудівного заводу ім.А.Марті 1917-1934 рр. 1971 р.	Некрополь-інтернаціональний цвинтар (Херсонське шосе)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
84	Пам'ятник на честь доблесної праці корабелів 1789 – 1989 рр. Встановлений у 1989 р.	Просп. Центральний – ріг вул. Соборної	Розп. Микол. обл.-держадміністрації 08.09.1999 №556-р	місцевого значення
85	Пам'ятник на честь героїв-десантників загону К.Ф. Ольшанського березень 1944 р.	вул. Ольшанців – просп. Богоявленський (Корабельний район, біля колишнього	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 № 370	пам'ятка історії та монументального

	1968 р., 1970.	кінотеатру)		мистецтва місцевого значення
86	Могила Василя Тихоновича Мартинюка – замполіта 3-го гвардійського стрілецького корпусу, який загинув 28 березня 1944 р. при звільненні Миколаєва 1941-1945 рр.	Некрополь (старий цивільний цвинтар) вул. Степова, 35	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 № 357	місцевого значення
3. ПАМ'ЯТКИ МОНУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА				
1	Бюст адмірала Ф.Ф. Белінгаузена 1778-1852 рр. 1978 р.	вул. Адміральська, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	пам'ятка історії та монументального мистецтва місцевого значення
2	Бюст адмірала М. П. Лазарєва 1788-1851 рр. 1978 р.	вул. Адміральська, 4	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.1981 №498	пам'ятка історії та монументального мистецтва місцевого значення
3	Пам'ятник видатному епідеміологу Д.С.Самойловичу 1744-1805 рр. 1969 р.	вул. Київська, 1	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	пам'ятка історії та монументального мистецтва місцевого значення
4	Пам'ятник жертвам збройних конфліктів періоду української революції 1917-1921 років	Адміралтейська площа	Наказ Міністерства культури України від 25.04.2019 № 354 (ох. №65-Мк)	місцевого значення
5	Пам'ятник юним героям	сквер Юних героїв	Наказ Міністерства	пам'ятка історії

	В. Хоменку та Ш.Коберу 1942 р. 1959 р.		культури України від 03.03.2010 №58/016-10	та монумен- тального мистецтва місцевого значення
6	Пам'ятник О.М. Гмирьову 1905 р. 1968 р.	сквер Університетський, (ріг. вул. Вадима Благовісного та Артилерійської)	Наказ Міністерства культури України від 25.04.2019 №354 (ох. № 66-Мк)	місцевого значення
7	Пам'ятник великому українському поету Т.Г. Шевченку 1814-1861 рр. 1954 р., 1986 р.	сквер ім. Шевченка (вул. Павла Скоропадського– вул. Вадима Благовісного)	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.1971 №357	місцевого значення
8	Бюст Героя Радянського Союзу К.Ф. Ольшанського 1944 р., встан. - 1965 р.	територія Миколаївського морського торговельного порту	Ріш. Микол. облвиконкому 02.07.71 №357	пам'ятка історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення
9	Пам'ятник адміралу С.О. Макарову 1976 р.	Флотський бульвар	Ріш. Микол. облвиконкому 15.09.81 №498	пам'ятка історії та монумен- тального мистецтва місцевого значення

4. Пам'ятки археології

1	Городище «Дикий сад»	Урочище Дикий Сад	Наказ Міністерства культури та інформаційної політики України №79 від 06.02.2024 (ох. № 231-Мк)	місцевого значення
2	Курган	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
3	Античне поселення Велика Корениха I	м. Миколаїв (мкр. Велика Корениха)	Ріш. Микол. обласної ради №370 від 20.07.1978	місцевого значення
4	Курган	м. Миколаїв (Інгульський р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
5	Античне поселення Велика Корениха III	м. Миколаїв (мкр. Велика Корениха)	Ріш. Микол. обласної ради №370 від 20.07.1978	місцевого значення
6	Курган	м. Миколаїв (Корабельний район)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
7	Кімерійське поселення Дідова хата II	м. Миколаїв (мкр. Мала Корениха)	Ріш. Микол. обласної ради №370 від 20.07.1978	місцевого значення
8	Поселення катакомбної культури («Поселення доби бронзи Жовтневе I»)	м. Миколаїв (Корабельний район)	Ріш. Микол. обласної ради №370 від 20.07.1978	місцевого значення
9	Курган	м. Миколаїв (Інгульський р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
10	Поселення обсерваторії	м. Миколаїв (вул. Обсерваторна)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
11	Поселення Соляні	м. Миколаїв (Центральний район)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
12	Поселення Морпорт	м. Миколаїв (Центральний район)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
13	Курганна група	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
14	Курган	м. Миколаїв (Центральний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
15	Поселення Балабанівка-XII	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення

16	Курганна група	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
17	Курганна група	м. Миколаїв (мкр. Матвіївка)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
18	Поселення Водоканал II	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
19	Поселення Мала Корениха	м. Миколаїв (мкр. Мала Корениха)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
20	Поселення Мала Корениха II	м. Миколаїв (мкр. Мала Корениха)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
21	Поселення Мала Корениха III	с. Мала Корениха (м. Миколаїв, мкр. Мала Корениха)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
22	Поселення Мала Корениха IV	м. Миколаїв (мкр. Мала Корениха)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
23	Поселення Варварівка III	м. Миколаїв (мкр. Варварівка)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
24	Поселення мікрорайон «Північний»	м. Миколаїв на території індивідуальної забудови мкр. Північний	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
25	Поселення Яхт-клуб («Могильник «Яхт- клуб»)	м. Миколаїв (вул. Спортивна)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
26	Курган	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
27	Поселення Бульвар	м. Миколаїв (від вул. Аркасівської до Інгульського спуску)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
28	Поселення Попова балка	м. Миколаїв (мкр. Ялти)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
29	Поселення Широка Балка	м. Миколаїв (мкр. Широка Балка)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
30	Стоянка Балабанівка-IV	м. Миколаїв (Корабельний район)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
31	Стоянка	м. Миколаїв	Ріш. Микол.	місцевого

	Балабанівка-VI	(Корабельний р-н)	обласної ради №216 від 09.08.1988	значення
32	Стоянка Жовтневе-VII	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
33	Стоянка Жовтневе-IX	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
34	Стоянка Жовтневе-VIII	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
35	Стоянка Жовтневе-III	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
36	Стоянка Жовтневе-VI	м. Миколаїв (Корабельний р-н, південно-східна околиця)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
37	Стоянка Жовтневе-X	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
38	Стоянка Жовтневе-XV	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
39	Стоянка Жовтневе-XVI	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
40	Стоянка Жовтневе-XVII	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
41	Стоянка Балабанівка	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
42	Стоянка Балабанівка IX	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
43	Стоянка Балабанівка XIII	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
44	Стоянка Водоканал I	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
45	Стоянка Сіверсів Маяк IV	м. Миколаїв, Корабельний р-н	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації №556-р від 08.09.1999	місцевого значення
46	Дідова хата вілла №1	м. Миколаїв (мкр. Мала Корениха)	Ріш. Микол. обласної ради №370 від 20.07.1978	місцевого значення

47	Дідова хата вілла №2	м. Миколаїв, (мкр. Мала Корениха)	Ріш. Микол. обласної ради №370 від 20.07.1978	місцевого значення
48	Дідова хата вілла №3	м. Миколаїв (мкр. Мала Корениха)	Ріш. Микол. обласної ради №370 від 20.07.1978	місцевого значення
49	Могильник Велика Корениха	м. Миколаїв, мкр. Велика Корениха	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
50	Могильник Сіверсів Маяк	м. Миколаїв, Корабельний р-н	Ріш. Микол. обласної ради №216 від 09.08.1988	місцевого значення
51	Поселення епохи бронзи («Поселення доби бронзи Матвіївка І»)	м. Миколаїв (Центральний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №357 від 02.07.71	місцевого значення
52	Поселення епохи бронзи (Поселення доби бронзи Матвіївка ІІ»)	м. Миколаїв (Центральний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради №357 від 02.07.71	місцевого значення
53	Поселення Варварівка І	м. Миколаїв (мкр. Варварівка)	Ріш. Микол. обласної ради №370 від 20.07.1978	місцевого значення
54	Поселення катакомбного часу №2 (Поселення Жовтневе ІІ»)	м. Миколаїв, (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. обласної ради № 334 від 23.07.85	місцевого значення
55	Античне поселення Велика Корениха ІІ (досліджене)	м. Миколаїв, (мкр. Велика Корениха)	Ріш. Микол. облвиконкому №370 від 20.07.1978	
56	Поселення Балабанівка Х	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Ріш. Микол. облвиконкому №216 від 09.08.1988	місцевого значення
57	Поселення Балабанівка ІІІ	м. Миколаїв	Ріш. Микол. облвиконкому №216 від 09.08.1988	місцевого значення
58	Стоянка Балабанівка ХІ	м. Миколаїв	Ріш. Микол. облвиконкому №216 від 09.08.1988	місцевого значення
59	Стоянка Балабанівка VІІ	м. Миколаїв	Ріш. Микол. облвиконкому №216 від 09.08.1988	місцевого значення
60	Стоянка Балабанівка XV	м. Миколаїв	Ріш. Микол. облвиконкому №216 від 09.08.1988	місцевого значення
61	Стоянка Жовтневе ХІ	м. Миколаїв	Ріш. Микол. облвиконкому №216 від 09.08.1988	місцевого значення
62	Стоянка Жовтневе	м. Миколаїв	Ріш. Микол.	місцевого

	VII		облвиконкому №216 від 09.08.1988	значення
63	Стоянка Жовтневе XIII	м. Миколаїв	Ріш. Микол. облвиконкому №216 від 09.08.1988	місцевого значення
64	Стоянка Жовтневе IV	м. Миколаїв	Ріш. Микол. облвиконкому №216 від 09.08.1988	місцевого значення
65	Стоянка Жовтневе V	м. Миколаїв	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 №216	місцевого значення
66	Поселення-городище	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Постанова Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 № 928	Національного значення
67	Городище	м. Миколаїв (Корабельний р-н)	Постанова Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 № 928	Національного значення
68	Поселення і некрополь "Дідова Хата I"	м. Миколаїв (мкр. Мала Корениха)	Постанова Кабінету Міністрів України від 03.09.2009 № 928	Національного значення
69	Поселення Велика Корениха IV	м. Миколаїв (мкр.Велика Корениха)	Ріш. Микол. облвиконкому 20.07.1978 №370	місцевого значення
70	Поселення (стоянка) Балабанівка- VIII	м. Миколаїв (мкр. Балабанівка)	Ріш. Микол. облвиконкому 09.08.1988 № 216	місцевого значення
71	Стоянка Балабанівка XIV	м. Миколаїв (мкр. Балабанівка)	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації 08.09.1999 № 556-р	місцевого значення

Перелік щойно виявлених об'єктів культурної спадщини по м. Миколаєву

№	Найменування об'єкта культурної спадщини	Місцезнаходження об'єкта культурної спадщини*	Вид (види) об'єктів культурної спадщини	Дата утворення об'єкта культурної спадщини	Розпорядчий документ
1	Могила Топорова А.М. (1891 – 1984) педагога, письменника	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	30 – 80-ті рр. XX ст. 1984 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
2	Братська могила радянських воїнів (1)	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	Січень 1944 р., 1989 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
3	Братська могила радянських воїнів (2)	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	Січень 1944 р, 1989 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
4	Могила Героя Радянського Союзу Стрельникова В.П. (1919 – 1983)	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1945-1984 рр.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
5	Могила лейтенанта Прокопчука О.І., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1982 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
6	Могила прапорщика Томіліна В.П., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1981 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
7	Могила прапорщика Курилова А.М., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1981 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
8	Могила рядового Столярчука Г.Г., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1982 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
9	Могила рядового Тринько Ю.Л., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1981 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
10	Могила капітана Воробйова Є.І., який загинув в	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1982 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації

	Афганістані				від 13.04.2005 № 80
11	Могила майора Шияна О.Г., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1984 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
12	Могила лейтенанта Кондратова В.В., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1984 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
13	Могила капітана Постолатія В.Д., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1984 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
14	Могила прапорщика Ганина В.Л., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1985 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
15	Могила прапорщика Богуцького В.К., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1982 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
16	Могила рядового Кравченка С.І., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1981	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
17	Могила рядового Калініна С.М., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1984 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
18	Могила рядового Лопати В.П., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1980 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
19	Могила рядового Шевченка Є.А., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1982 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
20	Могила рядового Савостикова В.О., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1984 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
21	Могила рядового Тихонова О.В., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1984 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
22	Могила рядового Гуменюка О.Ф.,	вул. Автомобілістів	Історії	1979-1989 рр., 1985 р.	Наказ управління культури

	який загинув в Афганістані	(Кладовище)			облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
23	Могила рядового Ткачука Ю.В., який загинув в Афганістані	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	1979-1989 рр., 1987 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
24	Могила Камінського Ф.Т. (1888 –1978), один з видатних археологів-дослідників Ольвії, музеєзнавець та краєзнавець	вул. Автомобілістів (Кладовище)	Історії	20-70 рр. XX ст., 1978 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
25	Житловий будинок (флігель колишнього Чорноморського гідрографічного депо)	вул. Адміральська, 16 (Літ. А-1)	Архітектур и	Початок XIX ст.	Наказ управління культури, національностей та релігій Миколаївської облдержадміністрації 23.10.2017 № 185
26	Житловий будинок	вул. Адміральська, 29 (Літ.А-5)	Архітектур и	50-ті рр. XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
27	Єврейське училище	вул. Адміральська, 35 (Літ. А)	Архітектур и	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
28	Житловий будинок	вул. Павла Скоропадського, 8 (в розпорядженні вул. Адмірала Макарова), (Літ. К-4)	Архітектур и	1950-ті рр.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
29	Житловий будинок	вул. Павла Скоропадського, 14 (в розпорядженні вул. Адмірала Макарова) (Літ. А-1)	Архітектур и	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
30	Житловий будинок	вул. Павла Скоропадського, 17 (в розпорядженні вул. Адмірала	Архітектур и	Початок XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р

		Макарова) (вул. Наваринська, 20) (Літ. А-1)			
31	Житловий будинок	вул. Павла Скоропадського, 34 (в розпорядженні вул. Адмірала Макарова) (Літ. А'-1)	Архітектур и	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
32	Житловий будинок	вул. Павла Скоропадського, 40 (в розпорядженні вул. Адмірала Макарова) (Літ. А-2)	Архітектур и	1910 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
33	Готель сім'ї Інглезі	вул. Павла Скоропадського, 41 (в розпорядженні вул. Адмірала Макарова) (Літ. А-3)	Архітектур и, історії	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
34	Прибутковий будинок	вул. Павла Скоропадського, 44 (в розпорядженні вул. Адмірала Макарова) (Літ. Е-2)	Архітектур и	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
35	Житловий будинок	вул. Павла Скоропадського, 48 (в розпорядженні вул. Адмірала Макарова) (Літ. А-II)	Архітектур и	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
36	Особняк	вул. Павла Скоропадського, 50 (в розпорядженні вул. Адмірала Макарова) (Літ. А-1)	Архітектур и	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р

37	Грунтовий могильник	Адміралтейська площа, ріг вул. Набережної та 2 Слобідської	Археології	IV ст. до н.е. - III ст. н.е.	Наказ управління культури Миколаївської облдержадміністрації від 10.12.2010 № 261
38	Будівля з комплексу «Офіцерське зібрання»	вул. Артилерійська, 5 (Літ Б-II)	Архітектури	I половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської ОДА від 30.08.2021 № 461- р
39	Будівля з комплексу «Офіцерське зібрання»	вул. Артилерійська, 9 (Літ А-II)	Архітектури	I половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
40	Житловий будинок	вул. Велика Морська, 26 (Літ А-I)	Архітектури	1899 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
41	Житловий будинок	вул. Велика Морська, 29 (Літ. А-1)	Архітектури	1896 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
42	Житловий будинок, який певний час належав сім'ї Аркасів	вул. Велика Морська, 31 (Літ. А, Б)	Архітектури, історії	Середина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
43	Прибутковий будинок	вул. Велика Морська, 49 (Літ. А-2)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
44	Прибудинковий будинок	вул. Велика Морська, 62 (Літ. А-2)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
45	Особняк	вул. Велика Морська, 77 (Літ. А 1 ½)	Архітектури	I половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
46	Житловий будинок	вул. Велика Морська, 81 (Літ. А-1, Апд)	Архітектури	II половина XIX ст.	Наказ управління культури, національностей та релігій Миколаївської

					облдержадміністрації 22.12.2016 № 219
47	Житловий будинок	вул. Велика Морська, 90 (Літ. А-1)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
48	Житловий будинок	вул. Велика Морська, 92 (Літ. А)	Архітектури	Кінець XIX – початок XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
49	Особняк	вул. Велика Морська, 111 (Літ А-1)	Архітектури	Кінець XIX	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
50	Церква Святих Петра і Павла	вул. Верхня, 6А (Літ. А-1)	Архітектури	1914 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
51	Особняк	вул. Громадянська, 3 (Літ А-2)	Архітектури	I половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
52	Житловий будинок	вул. Громадянська, 7 (Літ А-2)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
53	Пам'ятний знак на честь радянських воїнів, які загинули під час визволення с. Горького у березні 1944 р. та воїнів-земляків, що загинули в роки Великої Вітчизняної війни	Колишнє селище Горького, біля залізничної станції Кульбакіно	Історія, монументальне мистецтво	1968 рік	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
54	Житловий будинок	вул. Захисників Миколаєва, 11 (в розпорядженні вул. Декабристів) (Літ. А-1, Б-1)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
55	Особняк	вул. Захисників Миколаєва, 13	Архітектури	Середина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської

		(в розпорядженні вул. Декабристів) (Літ. А-1, Апд)			облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
56	Прибутковий будинок	вул. Захисників Миколаєва, 17 (в розпорядженні вул. Декабристів) (Літ. А-2)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
57	Житловий будинок	вул. Захисників Миколаєва, 30 (в розпорядженні вул. Декабристів) (Літ. Д-II)	Архітектури	1896 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
58	Особняк	вул. Захисників Миколаєва, 35 (в розпорядженні вул. Декабристів) (Літ. А-I)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
59	Ансамбль квартальної забудови	Будівлі по вул. Захисників Миколаєва, 38/1 (Літ. А), вул. Захисників Миколаєва, 38/2 (Літ. А), вул. Героїв Рятувальників, 29А (Літ. А-5), просп. Центральний, 69(літ. А) (в розпорядженні Будівлі по вул. Декабристів, 38/1, вул. Декабристів, 38/2, вул. Лягіна, 29А, просп. Центральний, 69	Містобудування та архітектури	1952-1955 рр.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
60	Будинок, в якому мешкав Колосов С.Д. (1904 –1975) творець першої у світі морської газотурбінної установки	вул. Захисників Миколаєва, 38/2 (в розпорядженні вул. Декабристів) (Літ. А)	Історії	60-ті роки XX ст., Травень 1993 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
61	Училище ім. М.В.Ломоносова	вул. 68 Десантників, 10	Архітектури, історії	1899 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р

62	Особняк	вул. 68 Десантників, 15 (Літ. А-1)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
63	Прибутковий будинок	вул. Святослава Алексапольського, 12 (в розпорядженні вул. Дмитрієва, 12) (Літ. А-3)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
64	Прибутковий будинок	вул. Панаса Саксаганського, 36 (в розпорядженні вул. Дунаєва, 36) (Літ. А-3)	Архітектури	Середина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
65	Перша народна лікарня	вул. 2 Екіпажна, 4 (Літ. А-2)	Архітектури	II половина XIX ст., 1891 р.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
66	Житловий будинок	вул. 2 Екіпажна, 9 (Літ. А-1)	Архітектури	1899 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
67	Особняк	пров. Корабелів, 1 (Літ. А-1)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
68	Громадська будівля	вул. Колодязна, 21 (Літ. А-2)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
69	Учбовий корпус	вул. Ковальська, 5 (в розпорядженні вул. Кузнецька, 5) (Літ. А-2)	Архітектури	1904 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
70	Особняк	пров. Кур'єрський, 3 (Літ. А-1)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
71	Житловий будинок	пров. Кур'єрський, 6	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської

		(Літ. А-1)			облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
72	Будівля колишньої жіночої в'язниці	вул. Лагерне поле, 5 (Літ. М-2)	Архітектури	Початок XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
73	Особняк	вул. Героїв Рятувальників, 3 (в розпорядженні вул. Лягіна, 3) (Літ. А-1)	Архітектури	I пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
74	Особняк	вул. Героїв Рятувальників, 8 (в розпорядженні вул. Лягіна, 8) (Літ. А)	Архітектури	I пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
75	Особняк	вул. Героїв Рятувальників, 9 (в розпорядженні вул. Лягіна, 9) (Літ. А-1)	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
76	Житловий будинок	вул. Героїв Рятувальників, 15 (в розпорядженні вул. Лягіна, 15) (Літ. А-1)	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
77	Особняк	вул. Героїв Рятувальників, 18 (в розпорядженні вул. Лягіна, 18) (Літ. А-2)	Архітектури	I пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
78	Житловий будинок	вул. Героїв Рятувальників, 19 (в розпорядженні вул. Лягіна, 19) (Літ. А-1)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
79	Прибутковий будинок	вул. Героїв Рятувальників, 20 (в розпорядженні вул. Лягіна, 20) (Літ Д-2)	Архітектури	Початок XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
80	Прибутковий будинок	вул. Героїв Рятувальників, 30 (в розпорядженні вул. Лягіна, 30) (Літ. А-2)	Архітектури	Початок XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661
81	Прибутковий будинок	вул. Героїв Рятувальників, 32	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської

		(в розпорядженні вул. Лягіна, 32) (Літ. А-2)			облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
82	Прибутковий будинок	вул. Героїв Рятувальників, 42 (в розпорядженні вул. Лягіна, 42) (Літ. А-2)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
83	Житловий будинок	вул. Мала Морська, 3 (Літ. А-1)	Архітектури	Кінець XIX – початок XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
84	Житловий будинок	вул. Мала Морська, 4 (Літ. А-1)	Архітектури	I половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
85	Особняк	вул. Мала Морська, 5 (Літ. Б-2)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
86	Житловий будинок	вул. Мала Морська, 6 (Літ. А-2)	Архітектури	Середина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
87	Житловий будинок	вул. Мала Морська, 8 (Літ. А-2)	Архітектури	I половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
88	Житловий будинок	вул. Мала Морська, 11 (Літ. В-1)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
89	Особняк	вул. Мала Морська, 14 (Літ. А.)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
90	Особняк	вул. Мала Морська, 16	Архітектури	Кінець XIX століття	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р

91	Житловий будинок	вул. Мала Морська, 17 (Літ. А-1)	Архітектури	II половина XIX ст.	Наказ управління культури, національностей та релігій Миколаївської облдержадміністрації від 22.12.2016 № 219
92	Прибутковий будинок	вул. Мала Морська, 19 (Літ. А-1 ½)	Архітектури	I половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
93	Житловий будинок	вул. Маріупольська, 8 (Літ. А-II)	Архітектури	1870 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
94	Кінотеатр «Батьківщина»	вул. Маріупольська, 9 (Літ. А-3)	Архітектури	1963 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
95	Житловий будинок	вул. Маріупольська, 11 (Літ. А-1 ½)	Архітектури	Середина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
96	Житловий будинок	вул. Маріупольська, 30 (Літ. А-1)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
97	Прибутковий будинок	вул. Маріупольська, 42 (Літ. А-2)	Архітектури	Початок XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
98	Прибутковий будинок	вул. Маріупольська, 42 (Літ. Б-2)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
99	Прибутковий будинок	вул. Маріупольська, 47 (Літ. А-2)	Архітектури	Кінець XIX – початок XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р

100	Житловий будинок	вул. Маріупольська, 71 (Літ. А-1)	Архітектури	Початок ХХ ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
101	Прибутковий будинок	вул. Маріупольська, 73 (Літ. Б ¹ -2)	Архітектури	Початок ХХ ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
102	Прибутковий будинок	вул. Маріупольська, 85 (Літ. А-2)	Архітектури	Початок ХХ ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 14.08.2020 № 324-р
103	Могильник та римський рів	Вул. Набережна, 29, біля Старофлотських казарм	Археології	I-II ст. н.е.	Наказ управління культури Миколаївської облдержадміністрації від 03.04.2012 № 85
104	Житловий будинок	вул. Андрія Покровського, 2 (в розпорядженні вул. Наваринська, 2) (частині будівлі присвоєна адреса: вул. Спаська, 16) (Літ. А-II)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
105	Житловий будинок	вул. Андрія Покровського, 11 (в розпорядженні вул. Наваринська, 11)	Архітектури	Середина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
106	Особняк	вул. Андрія Покровського, 21 (в розпорядженні вул. Наваринська, 21) (Літ. А-1)	Архітектури	1897 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
107	Житловий будинок	вул. Андрія Покровського, 34 (в розпорядженні вул. Наваринська, 34) (Літ. А-II)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
108	Особняк	вул. Вадима Благовісного, 16	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської

		(в розпорядженні вул. Нікольська, 16) (Літ. Б-2)			облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
109	Будинок учительського інституту Прибутковий будинок кін. XIX ст., в якому у 1913 році розмістився учительський інститут	вул. Вадима Благовісного, 24 (в наказі вул. Нікольська, 24) (Літ. Л-2)	Архітектури, історії	Кінець XIX ст., початок XX ст., 1913 р., 1992 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80, Наказ управління культури, національностей та релігій Миколаївської облдержадміністрації від 20.04.2017 № 80
110	Житловий будинок	вул. Вадима Благовісного, 57 (в розпорядженні вул. Нікольська, 57) (Літ. А-2)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
111	Будинок, в якому мешкав Гайдученко С.І. (1866-1922), один із засновників Миколаївського краєзнавчого музею, його перший директор	вул. Вадима Благовісного, 69 (в наказі вул. Нікольська, 69)	Історії	Кін. XIX – початок XX ст., 1992 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
112	Житловий будинок	вул. Обсерваторна, 4 (Літ. Б)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
113	Прибутковий будинок	вул. Погранична, 1 (Літ. В-2, Впд, Ш)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
114	Житловий будинок	вул. Погранична, 23 (Літ. А-1)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
115	Житловий будинок	вул. Погранична, 25 (Літ. А-1 ^{1/2})	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р

116	Прибутковий будинок	вул. Марка Кропивницького, 9 (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 9) (Літ. А-2)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
117	Житловий будинок	вул. Марка Кропивницького, 14А (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 14А) (Літ. А-1)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
118	Житловий будинок	вул. Марка Кропивницького, 23/1 (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 23/1) (Літ. Б - 1)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
119	Житловий будинок	вул. Марка Кропивницького, 26 (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 26) (Літ. Б-1)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
120	Житлові будинки (два корпуси)	вул. Марка Кропивницького, 32 (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 32) (Літ. А-1, Б-1)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
121	Житловий будинок	вул. Марка Кропивницького, 34 (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 34) (Літ. А)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
122	Житловий будинок	вул. Марка Кропивницького, 46 (в розпорядженні вул.	Архітектури	1896 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р

		Потьомкінська, 46) (Літ. Б-І, А-1)			
123	Прибутковий будинок	вул. Марка Кропивницького, 63 (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 63) (Літ. А-2)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
124	Житловий будинок	вул. Марка Кропивницького, 78 (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 78) (Літ. А-2)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
125	Житловий будинок	вул. Марка Кропивницького, 108 (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 108) (Літ А-2)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
126	Адміністративна будівля виправно-арештантського відділення	вул. Марка Кропивницького, 138А (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 138А) (Літ. А-3)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
127	Лікарняний павільйон виправно-арештантського відділення	вул. Марка Кропивницького, 138Б (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 138Б) (Літ. Б-2, А-2)	Архітектури	Початок XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
128	Житловий будинок	вул. Марка Кропивницького, 216 (в розпорядженні вул. Потьомкінська, 216)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
129	Громадська будівля	Привокзальна площа, 1	Архітектури	Початок 50-х рр.	Розпорядження Миколаївської

		(Літ. А-2)		XX ст.	облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
130	Прибутковий будинок	вул. Аркасівська, 6 (в розпорядженні вул. Пушкінська, 6) (Літ. А-2)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
131	Житловий будинок	вул. Аркасівська, 16 (в розпорядженні вул. Пушкінська, 16) (Літ. Б-1, Бмз)	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
132	Особняк	вул. Аркасівська, 16 (в розпорядженні вул. Пушкінська, 28) (Літ. А-1)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
133	Житловий будинок	вул. Радісна, 3 (Літ. А-2)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
134	Свято-Михайлівська церква	вул. Світанкова, 1	Архітектури	1830 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
135	Житловий будинок	вул. 1 Слобідська 121а (Літ. А-1)	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
136	Житловий будинок	вул. Севастопольська, 2 (Літ. В-2)	Архітектури	Кінець XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
137	Прибутковий будинок	вул. Лоренца Юстуса, 21 (в розпорядженні вул. Сидорчука, 21) (Літ. Б-2Ж)	Архітектури	II половина XIX століття	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
138	Житловий будинок	вул. Соборна, 5 (Літ. А-2)	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-

					р
139	Прибутковий будинок	вул. Соборна, 6 (Літ А-2)	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
140	Прибутковий будинок	вул. Соборна, 8 (Літ А ¹ -2)	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
141	Будинок прибуткового типу	вул. Соборна, 10 (Літ.А-2)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
142	Частина приміщення (підвал) будівлі Магістрату	Соборна площа	Історії	1793 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
143	Житловий будинок	вул. Сінна, 44 (Літ.А-4)	Архітектури	50-ті рр. XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
144	Пам'ятник на честь медиків – мешканців м. Миколаєва	вул. Соснова, 1	Історії	40-і роки XX ст., 1975 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
145	Особняк	вул. Спаська,71 (Літ А-1)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
146	Громадська будівля	вул. Спаська,72 (Літ.А-2)	Архітектури	Початок XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
147	Церква Всіх Святих	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь) (Літ. А-1)	Архітектури	1858 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
148	Могила невідомого радянського воїна (1)	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	1944 р., Січень 1989 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80

149	Могила невідомого радянського воїна (2)	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	1944 р., Січень 1989 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
150	Могила невідомого радянського воїна (3)	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	1944 р., Січень 1989 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
151	Могила Героя Радянського Союзу льотчика Карпенка І.Т.	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	1945 р., Січень 1989 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
152	Могила Героя Радянського Союзу Стронського К.Ф.	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	1945 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
153	Могила Погадаєва О.В. (1869 – 1932), композитора, засновника народної консерваторії у 20-ті роки ХХ ст.	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	20- ті роки ХХ ст., 1995 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
154	Могила Нужнова О.В. (1816 – 1898), контр-адмірала, засновника першої громадської бібліотеки у м. Миколаєві	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	1853 –1856 рр., 1881-1995 рр.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
155	Могила Попандополо О.Г. (1836 –1913), контр-адмірала, громадського діяча, Георгіївського кавалера за Кримську кампанію	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	1853 – 1856 рр., Сер. ХІХ – поч. ХХ ст., 1995 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
156	Могила Леонова В.А. (1831 –1909), контр-адмірала, Георгіївського кавалера за Кримську кампанію, благодійника закладів освіти м. Миколаєва	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	1853 – 1856 рр., 80-ті рр. ХІХ ст. – поч. ХХ ст. 1995 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80

157	Могила Манганарі М.П. (1804 – 1887), адмірала, керівника досліджень берегів Чорного та Мармурового морів, за результатами яких були надруковані перша «Люція Чорного моря», перший атлас Чорного, Азовського та Мармурового морів	вул. Степова, 35 (Миколаївський некрополь)	Історії	1837 – 1887 рр., 1984 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
158	Залишки брами воріт та частина огорожі концтабору «Шталаг-364»	територія колишнього селища Темвод	Історії	XIX ст., 1942-1944 рр.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 14.08.2020 № 324-р
159	Місце, де знаходився лазарет, який заснував Д.С.Самойлович	вул. Торгова, в районі церкви Святого Духа	Історії	Кінець XVIII ст. Січень 1989 р.	Наказ управління культури облдержадміністрації від 13.04.2005 № 80
160	Житловий будинок	вул. Олексія Вадатурського, 12 (в розпорядженні вул. Фалєєвська, 12) (Літ. А-2)	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
161	Особняк	вул. Олексія Вадатурського, 15 (в розпорядженні вул. Фалєєвська, 15) (Літ. А-1)	Архітектури	Початок XX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
162	Житловий будинок	вул. Олексія Вадатурського, 25 (в розпорядженні вул. Фалєєвська, 25) (Літ. А-3)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р
163	Особняк	вул. Олексія Вадатурського, 33 (в розпорядженні вул. Фалєєвська,	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-

		33) (Літ. Д-1)			р
164	Особняк	вул. Олексія Вадатурського, 35 (в розпорядженні вул. Фалєєвська, 35) (Літ. А-1)	Архітектури	II пол. XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
165	Житловий будинок	просп. Центральний, 52 (Літ. А-1)	Архітектури	Кінець XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
166	Житловий будинок	просп. Центральний, 70 (Літ. А-2)	Архітектури	1830 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
167	Громадська будівля	просп. Центральний, 73 (частині будівлі присвоєна адреса: вул. Соборна, 12б, 12в) (Літ. А)	Архітектури	1956 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
168	Громадська будівля	просп. Центральний, 81 (Літ. А-2)	Архітектури	XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661- р
169	Особняк	вул. Шевченка, 11 (Літ. А-1)	Архітектури	1897 рік	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
170	Особняк	вул. Шевченка, 13 (Літ. А-1)	Архітектури	II половина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
171	Прибутковий будинок	вул. Шевченка, 40 (Літ А-2)	Архітектури	Середина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р
172	Особняк	вул. Шевченка, 41 (Літ А-1)	Архітектури	Середина XIX ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461- р

173	Житловий будинок	вул. Шевченка, 42 (частинам будинку присвоєна адреса: вул. Аркасівська, 14) (Літ. А-2, Апд)	Архітектури	ХІХ ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 29.12.2021 № 661-р
174	Житловий будинок	вул. Шевченка, 58 (Літ 3-1ж)	Архітектури	ХІХ ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 14.08.2020 № 324-р
175	Житловий будинок	вул. Шевченка, 64А (Літ. А-4)	Архітектури	ІІ пол. ХХ ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 14.08.2020 № 324-р
176	Громадська будівля	вул. Шнеєрсона, 13А (Літ. А-2)	Архітектури	Середина ХІХ ст.	Розпорядження Миколаївської облдержадміністрації від 30.08.2021 № 461-р

Примітка:

* З наданням окремим частинам будинків, що є пам'ятками культурної спадщини, юридичних адрес (наприклад: вул. Захисників Миколаєва, 15/4, вул. Соборна, 3/1 тощо) статус пам'ятки як будинку в цілому так й його окремих частин не втрачається й на них розповсюджується дія Закону України «Про охорону культурної спадщини».